

INDIGNACIÓN CONSTITUCIONAL Y CONFLUENCIA

Joan Josep Nuet i Pujals *

NO A CONSTITUCIONALIZAR LOS RECORTES MÁS QUE NUNCA POR LA UNIDAD DE LAS IZQUIERDAS SIN EXCLUSIONES

Parecían difíciles de superar los despropósitos acumulados en el último periodo por José Luis Rodríguez Zapatero en la gestión neoliberal de la salida a la crisis, pero las últimas decisiones de reforma constitucional para instaurar vía carta magna las políticas de recortes y las nuevas medidas laborales de contratación precaria a la carta nos han demostrado que puede haber algo aún más peligroso que los ex presidentes de gobiernos como González o Aznar, un presidente en funciones que está de salida.

La oligarquía financiera que controla los mercados ha demostrado gran capacidad y amplio abanico de técnicas de presión no democráticas para doblegar gobiernos; de este modo, el período preelectoral con un gobierno que no repite en las listas electorales (el presidente Zapatero y la Vicepresidenta económica Salgado como mínimo) posibilita hacer el trabajo sucio al PP impensable con una mínima lógica electoral progresista que debería tener en cuenta los sufrimientos y esperanzas de los sectores populares de nuestro país.

El golpe de Estado constitucional que quieren perpetrar el PSOE y el PP entra en la lógica antidemocrática de gestión neoliberal y está basada en falsedades que afectarán negativamente a la mayoría de la población. Hay que saber que el gasto social público por habitante es sólo del 74% de la media de la UE-15, y que la regresiva política fiscal aplicada por los gobiernos de Aznar y Zapatero nos ha llevado a que los ingresos del Estado español son los más bajos de la euro zona, sólo un 34%, mientras que la media es del 44%. Así pues, el problema no es de gasto y menos de gasto social, pero en el marco de una coyuntura de miedo y excepcionalidad se aprovechará para recortar los servicios públicos y reforzar su privatización. Sin duda una minoría saldrá beneficiada de esta decisión, pero la mayoría de la población sufrirá las consecuencias.

El PP está eufórico, los futuros recortes que tienen pensados si llegan al poder y que esconden o mantienen en la indefinición estarán constitucionalmente justificados en un pacto con el PSOE, una jugada perfecta del gran poder económico, gobierne quien gobierne "la banca siempre gana".

CiU se mueve en la contradicción de seguir estas políticas que en definitiva ya está aplicando en Catalunya y que comparte, en el fondo, con una realidad política y social catalana que moviliza y movilizará contra los recortes. CiU sabe que la sociedad catalana no asistirá impasible a más recortes y que la presión popular puede romper las lógicas neoliberales. Al mismo tiempo, el modelo neoliberal se expresa de forma bipartidista y centralista a nivel de Estado y a nivel europeo recortando soberanía a nivel local y a nivel nacional.

Ya la fallida Constitución Europea y el primer Tratado de Lisboa intentaron sacralizar constitucionalmente estas políticas a nivel de la Unión Europea, y fueron los pueblos francés e irlandés los que detuvieron estos intentos con la victoria del No, lo que demuestra que los pueblos pueden expresar su oposición a estas políticas y detenerlas.

Tanto el PSOE como el PP o CiU coincidieron en pedir el sí a estas políticas de la UE así como aceptar el Pacto del Euro. De estos vientos vienen estas tempestades y la persistencia en estas políticas neoliberales va vaciando de contenido la soberanía de los estados, de las naciones y de la ciudadanía en general, sustituyéndola por las decisiones no democráticas de una oligarquía que controla los mercados .

Actualmente es una demanda democrática exigir una consulta a la ciudadanía y podemos establecer nuevas alianzas de fondo y de forma frente a las medidas que nos quieren imponer. De hecho, el Movimiento 15-M, los sindicatos y la izquierda política han coincidido en la oposición a las medidas y en la demanda de la consulta, e incluso se ha ensanchado y se ensanchará el abanico de fuerzas políticas y sociales que reclaman un referéndum.

Esta movilización opera de forma positiva para aglutinar fuerzas políticas y sociales y activistas, intelectuales y profesionales con conciencia democrática y presiona en la dirección de reforzar o forzar la confluencia política y social contra las políticas neoliberales que quiere imponer el bipartidismo del PSOE y PP, y hace entrar en profundas contradicciones a CiU.

Unidad sin exclusiones. Las decisiones son estratégicas

La izquierda en Europa experimenta un debate importante sobre su futuro, y la crisis ha puesto sobre la mesa nuevos y fuertes argumentos que lo alimentan. Hoy queda claro que el problema es el capitalismo y que no existe, como afirmaba la socialdemocracia, un capitalismo de rostro humano o de carácter social que hace innecesaria su transformación. Esto tuvo su momento en el período posterior a la segunda guerra mundial, pero a partir de los 70 el modelo neoliberal ha demostrado que el capitalismo y la humanidad son incompatibles, tanto como lo eran en época de Marx pero hoy con nuevos y sólidos argumentos que toman aún más fuerza a partir de la crisis de 2008.

El capitalismo actual ha exacerbado nuevas contradicciones como las que conllevan la destrucción del medio, pero no olvidemos que no hay sostenibilidad posible bajo el modelo capitalista y que, al igual que no es posible un capitalismo social, no es posible un capitalismo verde o un capitalismo democrático.

Por eso el sistema quiere apuntalarse ante el crecimiento con la crisis de las opciones críticas que propugnan su transformación y no la gestión. Este papel, desarrollado por gran parte de la socialdemocracia que ha entrado en crisis y ha transformado sus políticas de gobierno en social liberales (Alemania, Gran Bretaña, Portugal, España, Grecia), puede ser reocupado en parte por otras opciones. La experiencia de la tendencia más liberal de los Verdes alemanes que han cuestionado las nucleares pero no la OTAN, la guerra de Afganistán o las políticas neoliberales a nivel regional, puede representar una brecha que rompa el posible frente común que la transformación social y ecológica pueda convertirse en alternativa al social liberalismo, abrazado por la mayoría de las direcciones de los partidos socialistas en Europa.

Es por ello que el dilema está en cuestionar el capitalismo y las contradicciones que provoca empezando por la explotación del trabajo y siguiendo por la destrucción del planeta o hacer de una parte del discurso verde el todo, olvidando o desviando el origen del problema. Bajo esta perspectiva puede hacerse una política "radical" en aspectos parciales y profundamente entregada en las grandes líneas maestras que el capitalismo financiero impone para el próximo período de salida de la crisis.

Es por ello que el debate sobre los espacios políticos y electorales en el Estado español que se impulsan desde el Partido Verde Europeo, el Partido de la Izquierda Europea y sus expresiones españolas ICV, Equo, IU y EUiA no es ni técnico ni meramente electoral sino profundamente político, y tiene mucho que ver con la perspectiva estratégica de la izquierda en los próximos años.

La izquierda transformadora alternativa al modelo capitalista debe ser roja, verde y plurinacional en el caso del Estado español y de Catalunya. Estos factores deben combinarse y creo que es la apuesta sincera que hay en el trasfondo de la voluntad de Refundación de IU y su apertura y transformación, y también detrás de la Coalición Política hacia donde debe mutar la actual Coalición de ICV-EUiA. A eso debemos sumarle la reflexión metodológica que ha destapado el movimiento del 15-M sobre las limitaciones de la actual democracia y el sistema político y electoral.

Hoy no es posible separar y hacer competir electoralmente el espacio verde y el espacio rojo, ni hacer competir los espacios políticos nacionales y territoriales con el proyecto federal, esta fragmentación electoral sólo puede debilitar globalmente las opciones políticas y electorales de la izquierda transformadora roja y verde en Catalunya y España.

Así pues, es impensable no afrontar el proceso de las próximas Elecciones Generales del próximo 20 de noviembre si no es sumando los efectivos que ya concurrieron en 2004 y 2008 en la Coalición IU-ICV-EUiA y que posteriormente en 2008 conformaron Grupo Parlamentario conjunto en el Congreso con ERC. La fórmula concreta puede ser una gran coalición liderada en Catalunya por ICV-EUiA y en el Estado por IU que sume el espacio político y social del ecologismo, la experiencia de los sindicalistas de clase y personas de la cultura popular y progresista y los movimientos y partidos alternativos al neoliberalismo y sus políticas. Esta combinación es estratégica y romperla por presiones externas o en función de dinámicas de los partidos a nivel europeo sería una verdadera irresponsabilidad a la que IU y EUiA deberían oponerse frontalmente; creo

sincerament que es el pensament de la majoria de companys i companyes de ICV que queren consolidar los pasos de unitat que se han hecho estos últimos años y de ninguna manera iniciar un camino de desencuentro.

El mes de setembre exige decisiones inmediatas cargadas de responsabilidad de futuro, no nos jugamos sólo un acuerdo electoral, que también y no le doy poca importancia, nos jugamos la capacidad de la izquierda transformadora de construir una alternativa plural ideológicamente, confrontada al capitalismo, o profundizar en la parcialidad y complementariedad de las respuestas.

(*)

Secretario General del PCC,
Responsable de Acción Política de EUIA,
Responsable de Relaciones Unitarias de IU

INDIGNACIÓ CONSTITUCIONAL I CONFLUÈNCIA

Joan Josep Nuet i Pujals*

NO A CONSTITUCIONALITZAR LES RETALLADES MÉS QUE MAI PER LA UNITAT DE LES ESQUERRES SENSE EXCLUSIONS

Semblaven difícils de superar els despropòsits acumulats en el darrer període per José Luis Rodríguez Zapatero en la gestió neoliberal de la sortida a la crisi, però les darreres decisions de reforma constitucional per instaurar via carta magna les polítiques de retallades i les noves mesures laborals de contractació precària a la carta ens han demostrat que pot haver-hi una cosa encara més perillosa que els expresidents de governs com González o Aznar, un president en funcions que està de sortida.

L'oligarquia financera que controla els mercats ha demostrat gran capacitat i ampli ventall de tècniques de pressió no democràtiques per doblegar governs; així, el període preelectoral amb un govern que no repeteix a les llistes electorals (el president Zapatero i la Vicepresidenta econòmica Salgado com a mínim) possibilita fer una feina bruta al PP impensable amb una mínima lògica electoral progressista que hauria de tenir en compte els patiments i esperances dels sectors populars del nostre país.

El cop d'Estat constitucional que volen perpetrar el PSOE i el PP entra en la lògica antidemocràtica de gestió neoliberal y està basada en falsedats que afectaran negativament la majoria de la població. Cal saber que la despesa social pública per habitant és només del 74% de la mitjana de la UE-15, i que la regressiva política fiscal aplicada pels governs d'Aznar i Zapatero ens ha portat a què els ingressos de l'Estat Espanyol són els més baixos de l'euro zona, només un 34%, mentre que la mitjana és del 44%. Així doncs, el problema no és de despesa i menys de despesa social, però en el marc d'una conjuntura de por i excepcionalitat s'aprofitarà per retallar els serveis públics i reforçar la seva privatització. Sens dubte una minoria sortirà beneficiada d'aquesta decisió, però la majoria de la població en patirà les conseqüències.

El PP està eufòric, les futures retallades que tenen pensades si arriben al poder i que amaguen o mantenen en la indefinició estaran constitucionalment justificades en un pacte amb el PSOE, una jugada perfecta del gran poder econòmic, governi qui governi "la banca sempre guanya".

CiU es mou en la contradicció de seguir aquestes polítiques que en definitiva ja està aplicant a Catalunya i que comparteix, en el fons, amb una realitat política i social catalana que mobilitza i mobilitzarà contra les retallades. CiU sap que la societat catalana no assistirà impassible a més retallades i que la pressió popular pot trencar les lògiques neoliberals. Al mateix temps, el model neoliberal s'expressa de forma bipartidista i centralista a nivell d'Estat i a nivell europeu retallant sobirania a nivell local i a nivell nacional.

Ja la fallida Constitució Europea i el primer Tractat de Lisboa van intentar sacralitzar constitucionalment aquestes polítiques a nivell d'Unió Europea, i van ser els pobles francès i irlandès els que van aturar aquests intents amb la victòria del No, la qual cosa demostra que els pobles poden expressar la seva oposició a aquestes polítiques i aturar-les.

Tant el PSOE com el PP o CiU van coincidir en demanar el sí a aquestes polítiques de la UE així com acceptar el Pacte de l'Euro. D'aquets vents en vénen aquestes tempestes i la persistència en aquestes polítiques neoliberals va buidant de contingut la sobirania dels estats, de les nacions i de la ciutadania en general, substituint-la per les decisions no democràtiques d'una oligarquia que controla els mercats.

Avui és una demanda democràtica exigir una consulta a la ciutadania i podem establir noves aliances de fons i de forma front a les mesures que ens volen imposar. De fet, el Moviment 15-M, els sindicats i l'esquerra política han coincidit en l'oposició a les mesures i en la demanda de la consulta, i fins i tot s'ha eixamplat i s'eixamplarà el ventall de forces polítiques i socials que reclamen un referèndum.

Aquesta mobilització opera de forma positiva per aglutinar forces polítiques i socials i activistes, intel·lectuals i professionals amb consciència democràtica i pressiona en la direcció de reforçar o forçar la confluència política i social contra les polítiques neoliberals que vol imposar el bipartidisme del PSOE i PP, i fa entrar en profundes contradiccions CiU.

Unitat sense exclusions. Les decisions són estratègiques

L'esquerra a Europa experimenta un debat important sobre el seu futur, i la crisi ha posat sobre la taula nous i forts arguments que l'alimenten. Avui queda clar que el problema és el capitalisme i que no existeix, com afirmava la socialdemocràcia, un capitalisme de rostre humà o de caràcter social que fa innecessària la seva transformació. Això va tenir el seu moment en el període posterior a la segona guerra mundial, però a partir dels 70 el model neoliberal ha demostrat que el capitalisme i la humanitat són incompatibles, tant com ho eren en època de Marx però avui amb nous i sòlids arguments que prenen encara més força a partir de la crisi del 2008.

El capitalisme actual ha exacerbat noves contradiccions com les que comporten la destrucció del medi, però no oblidem que no hi ha sostenibilitat possible sota el model capitalista i que, igual que no és possible un capitalisme social, no és possible un capitalisme verd o un capitalisme democràtic.

Per això el sistema vol apuntalar-se davant el creixement amb la crisi de les opcions crítiques que en propugnen la seva transformació i no la gestió. Aquest paper, desenvolupat per gran part de la socialdemocràcia que ha entrat en crisi i ha transformat les seves polítiques de govern en social liberals (Alemanya, Gran Bretanya, Portugal, Espanya, Grècia), pot ser reocupat en part per d'altres opcions. L'experiència de la tendència més liberal dels Verds alemanys que han qüestionat les nuclears però no l'OTAN, la guerra de l'Afganistan o les polítiques neoliberals a nivell regional, pot representar una esclatxa que trenqui el possible front comú que la transformació social i ecològica pot esdevenir com a alternativa al social liberalisme, abraçat per la majoria de les direccions dels partits socialistes a Europa.

És per això que el dilema està en qüestionar el capitalisme i les contradiccions que provoca començant per l'explotació del treball i seguint per la destrucció del planeta o fer d'una part dels discurs verd el tot, oblidant o desviant l'origen del problema. Sota aquesta perspectiva pot fer-se una política "radical" en aspectes parcials i profundament dedicada en les grans línies mestres que el capitalisme financer imposa per al proper període de sortida de la crisi.

És per això que el debat sobre els espais polítics i electorals a l'Estat espanyol que s'impulsen des del Partit Verd Europeu, el Partit de l'Esquerra Europea i les seves expressions catalanes i espanyoles ICV, Equo, IU i EUiA no és ni tècnic ni merament electoral sinó profundament polític, i té molt a veure amb la perspectiva estratègica de l'esquerra en els propers anys.

L'esquerra transformadora alternativa al model capitalista ha de ser roja, verda i plurinacional en el cas de l'Estat espanyol i de Catalunya. Aquests factors han de combinar-se i crec que és l'aposta sincera que hi ha en el rerefons de la voluntat de Refundació d'IU i la seva apertura i transformació, i també darrera de la Coalició Política cap on ha de mutar l'actual Coalició d'ICV-EUiA. A aquí hem de sumar-hi la reflexió metodològica que ha destapat el moviment del 15-M sobre les limitacions de l'actual democràcia i el sistema polític i electoral.

Avui no és possible separar i fer competir electoralment l'espai verd i l'espai roig, ni fer competir els espais polítics nacionals i territorials amb el projecte federal, aquesta fragmentació electoral només pot debilitar globalment les opcions polítiques i electorals de l'esquerra transformadora roja i verda a Catalunya i Espanya.

Així doncs, és impensable no afrontar el procés de les properes Eleccions Generals del proper 20 de novembre si no és sumant els efectius que ja van concórrer el 2004 i 2008 en la Coalició IU-ICV-EUiA i que posteriorment el 2008 van conformar Grup Parlamentari conjunt al Congrés amb ERC. La fórmula concreta pot ser una gran coalició liderada a Catalunya per ICV-EUiA i a l'Estat per IU que sumi l'espai polític i social de l'ecologisme, l'experiència dels sindicalistes de classe i persones de la cultura popular i progressista i dels moviments i partits alternatius al neoliberalisme i les seves polítiques. Aquesta combinació és estratègica i trencar-la per pressions externes o en funció de dinàmiques dels partits a nivell europeu seria una veritable irresponsabilitat a la qual IU i EUiA haurien d'oposar-s'hi frontalment; crec sincerament que és el pensament de la majoria de companys i companyes d'ICV que volen consolidar les passes d'unitat que s'han fet aquests darrers anys i de cap manera iniciar un camí de desencontre.

El mes de setembre exigeix decisions immediates carregades de responsabilitat de futur, no ens juguem només un acord electoral, que també i no li dono poca importància, ens juguem la capacitat de l'esquerra transformadora de construir una alternativa plural ideològicament, confrontada al capitalisme, o aprofundir en la parcialitat i complementarietat de les respostes.

(*)

Secretari General del PCC,
Responsable d'Acció Política d'EUiA,
Responsable de Relacions Unitàries d'IU